

Poročila angleškega tiska spričo Francovega prodiranja:

Pogajanja za premirje v Španiji - že v kratkem?

London, 21. marca. m. Po vesteh angleškega tiska je treba pričakovati skorajšnjih pogajanj za pomirjenje med barcelonsko vlado in vlado generala Franca. Povešeno se zdi, da je barcelonska vlada videla, da njeni nadaljnji odpori ne bi imeli nobenega smisla več. Barcelonska vlada je zasedala vso noč, sklepi teh posvetovanj pa še niso znani.

Pariz, 20. marca. AA. (Havas) Tukajšnje politične osebnosti izjavljajo, da je francoska vlada poslala vladi v Salamanci protest zaradi bombardiranja krajev, v katerih ni bilo vojaštva. Angleška vlada, kateri so ta protest tudi sporočili, bo poslala nacionalistični vladi enako noto. Poltrjujejo vesti, da je francoska vlada zaprosila sv. stolico, da tudi ona pri generalu Francu skuša doseči, da bi uspel ta francosko-angleški korak.

18 letalskih napadov na Barceono

Barcelona, 21. marca. o. Nacionalistična letala so v zadnjih treh dneh osemnajstkrat bombardirala Barcelono. Pri teh napadih je bilo čez 800 ljudi ubitih, več tisoč pa ranjenih. Natančnega števila ubitih in ranjenih ne poročajo, ker zaradi splošne zmede ni bilo mogoče izveči izpod ruševin vseh mrtvih in ranjenih.

Letalsko ministrstvo pa je objavilo, da je večeraj sovražno letalstvo bombardiralo Tarahono. Napad je izvršilo 22 letal. Porušila so več poslopij in ubila več oseb. Bombardirano je bilo tudi mesto Reus, kjer je bilo porušenihih 15 hiš in 17 oseb ranjenih. Bombardirano je bilo tudi mesto Belicarlo, kjer je bilo porušenihih več hiš. Nazadnje pa so ista letala bombardirala še Sagunto, kjer je bilo porušenihih 48 hiš. Ubita je bila ena ženska.

Francovi oddelki - 15 km od katalonske meje

Salamanca, 21. marca. AA. DNB. Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi:

V četrtek so nacionalistične čete zasedle križišče Caspe in okolico. Sovražnik se je trdovratno

branil. Na njegovi strani se je borilo pet mednarodnih brigad, ki so po krvavi bitki morale zapustiti svoje postojanke. Nacionalistične čete so prišle že 5 km vzhodno od Caspeja. V prodiranju proti Guadalopi so nacionalisti ujeli nad 1000 milienikov in zaplenili 35 strojnje. Sestrelili smo dvojce letal

S padcem Caspeja in Alcaniza je zaključen prvi del nacionalistične ofenzive. Črta Caspe-Alcaniz bo sedaj služila kot izhodišče za prodiranje proti morju. Od začetka ofenzive smo v tem odseku ujeli nad 7000 milienikov.

Posebni dopisnik Havasa poroča: Čete generala Jagveja so zavzele večeraj važne postojanke vzhodno od Caspeja. Republikanci so se čvrsto upirali in so mogli nacionalisti položaje zavzeti le v postopoma. Pri bojnih operacijah je živahno sodelovalo tudi letalstvo. Čete republikanske vlade so imele težke izgube. Po tem novem uspehu generala Franca so zdaj njegove čete okoli 15 km od katalonske meje in so prešle dve tretjini razdalje med Teruelom in med morjem.

Usoda malih držav v angleških očeh: Tudi ČSR ne bo nihče branil

London, 21. marca. m. Tukajšnje časopise se še vedno bavi z vprašanjem, kaj bo po zadnjih dogodkih v Avstriji s češkoslovaško ter objavlja razne predloge, ki bi omogočile mirno rešitev češkoslovaškega vprašanja. Nedeljska izdaja »Daily Telegrapha« pravi med drugim, da češkoslovaška pač ne more biti rešena samo s pomočjo jamstev, ki jih je praška vlada dobila ali bi jih še dobila od vlad v drugih državah. Treba bi bilo še novih poskusov, da se zadovolje upravičene zahteve Nemčije. Kar se pa tiče angleških obveznosti do češkoslovaške - piše list dalje - je Anglija v enakem položaju kot Poljska. Niti Anglija, niti Poljska nista prevzeli drugih obveznosti do češkoslovaške, ki bi predstavljalo kaj več kot tiste obveznosti, ki jih določa pakt ZN.

Betonska taborišča za romunske politične jetnike

Bukarešta, 21. marca. m. Včerajšnje romunsko časopise poroča, da bo romunska vlada poostrižala čistoječne zakonske odredbe glede političnega zasedovanja sumpiljnih elementov. Dobro obveščeni krogi zetjeujejo, da bo romunska vlada za politično nezanesljive elemente zgradila na Kačjem otoku, ki leži 40 km od ustja Donave, posebne zapore, v katerih bo 1.200 do 1.500 betoniranih, ločenih celic. Vse politično nezanesljive ljudi bodo odvedli na ta otok, ki v zdravstvenem oziru ni najprikladnejši. Dozdej je na njem bivalo le nekaj ljudi, ki so bili zaposleni pri morskem svetilniku. Ti ljudje pa so se morali stalno menjavati zaradi neugodnih vremenskih in zdravstvenih razmer.

Okrožnica koroške prosvetne zveze in iz ava koroškega deželnega glavarja:

Nemoteno gospodarsko in prosvetno delo koroških Slovencev v Nemčiji zagotovljeno

Celovec 21. marca. Osrednja organizacija koroških Slovencev, slovenska prosvetna zveza v Celovcu, je te dni razposlala vsem svojim društvom okrožnico o položaju koroških Slovencev in njihovih organizacij po spremembah v Avstriji. Okrožnico je izdala z ozirom na razne, večji del neresnične vesti, ki so begale našo manjšino na Koroškem in ki so segle tudi čez mejo ter povzročale razburjenje po vsej Sloveniji. Okrožnica pravi: »Zastopnikom naših slovenskih organizacij daje osrednja kulturna organizacija sledeče na znanje:

1. Zastopnik deželne vlade jo je pooblastil za izjavo, da bo nova deželna vlada spoštovala slovensko narodno zvestobo in bo koroškim Slovencev pustila polno kulturno in gospodarsko svobodo.
 2. Prosvetna društva, posojilnice in ostale gospodarske organizacije koroških Slovencev delujejo kot doslej - neovirano tudi v bodoče.
 3. »Koroški Slovenci« izhaja kot doslej.
 4. Morebitne ovire pri narodnem udeleževanju oseb ali organizacij je treba nemudoma sporočiti, da bo mogoče na pristojnem mestu poskrbeti za odpravo.
- Naše rojake pozivamo k železni disciplini in brezpogojni pokorščini napram novi državi in njenim oblastem. Kakršnakoli bojazen ali strah sta neosnovana. Oblast jamči za popolno red in mir tudi pri nas. - Naše vodilne moze in fante izrecno prosimo, da vplivajo pomirjujoče na vse ljudstvo. Še enkrat poudarjamo: železno disciplino!

Gradec 21. marca. »Tagespost« poroča, da sta se 17. marca oglasila pri koroškem dežel. glavarju Pawlowskemu zastopnika slovenske narodne manjšine in sicer dr. Tischler in dr. Petek, ki sta spričo neresničnega poročanja po inozemskem tisku izpovedala, da slovenska Prosvetna zveza takšne neresnične vesti inozemskega tiska o položaju slovenske manjšine z ogorčenjem zavrača. Oba gospoda sta deželnega glavarja prosila, naj vzame slovensko manjšino v svoje varstvo in skrbstvo. Nadalje sta izjavila, da glasilo manjšine »Koroški Slovenci« nemoteno izhaja naprej in da ni bil aretiran niti urednik tega lista niti nobeden drugi Slovenci in da so koroške merodajne obla-

sti zagotovile nadaljni nemoteni obstoj slovenskim kulturnim društvom. Oba gospoda sta izjavila, da bodo vse te točke v »Koroškem Slovence« objavljene.

Deželni glavar je te izjave z veliko zadovoljnostjo vzel na znanje in je poudaril, da je važno, da so poklicani zastopniki slovenske manjšine na Koroškem sami odklonili neresnične vesti, ki se po inozemstvu o položaju na Koroškem širijo. Deželni glavar je nadalje izjavil, da velika narodna socialistična država nikoli ne bo imela namena nastopati proti manjšini, dokler bo ta manjšina napram državi ostala lojalna. Nemška država ima interes na tem, da tudi narodne manjšine podpira v tisti meri, kolikor je potrebno za skupni blagor in gospodarski napredek. Vsak Slovenec, ki prebiva na Koroškem, naj se imenuje srečnega zaradi najnovejših sprememb v deželi, kajti sedaj pripada veliki in močni državi, katere gospodarske ugodnosti bo mogel uživati. Vsake poskuse, kajpada, da bi se napeljevale kakšne niti čez nemško državno mejo, bodo z železno pestjo preprečili.

»Tagespost« dostavlja, da je treba posebno pozdraviti ta nastop slovenske manjšine, ki je na lastno pobudo pred vso javnostjo obsodila vse neresnične vesti inozemskega tiska o Koroški. Na takšni poštenosti podlagi bo vsikdar mogoče govoriti s Slovenci o njihovih težnjah.

Strašna nesreča pri gašenju požara v Sp. Dupleku

Pet ljudi pod gorečim tramovjem

Snoči okrog 6 zvečer je nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnika Antona Novaka v Spodnjem Dupleku. V hiši so se namreč vnele saje, ki jih je potem veter raznašal na vse strani. Nekaj jih je padlo tudi na zraven stoječe gospodarske poslopje, ki se je takoj vnelo, ker je bilo krito s slamo. Plameni so poslopje objeli od vseh strani, da je zgorelo vse, kar je bilo v njem: pridelek, poljsko orodje, vozovi, le živino so mogli rešiti. Pri gašenju pa se je zgodila usodna in strašna nesreča. Med gasilci, ki so pomagali vleči iz hlevov živino, so bili gospodar Anton Novak, de-

podobna usoda, kakor je zadelo Avstrijo in da jo bodo Poljaki čez noč priključili svoji državi. Litvanska vlada je iskala zaslombe pri raznih evropskih državah, zlasti pri Angliji in Franciji, a je povsod dobila odgovor, da zaradi Litve ne bo nihče tvegal kakšnega spora, kaj šele vojne in da je najpametneje, če poljske zahteve Litva sprejme. To se je 19. marca nekaj ur pred potekom roka tudi zgodilo. Litvanska zbornica je sklep vlade soglasno sprejela.

Poljski zunanji minister Beck je sinoči sprejel domače in tuje časnikarje ter jim izjavil, da sta Poljska in Litva začeli nove odnose, kakršni so potrebni med dvema sosedama. Poljska ni hotela Litvi storiti nič zalega in spoštuje njeno zahtevo po samostojni državi, pač pa meni, da mora Poljska z Litvo sodelovati.

Nagla ureditev spora med tema državama je malo razgnala grozečo meglo, ki se je začela zbirati nad Evropo po priključitvi Avstrije k Nemčiji. Modri korak litvanske vlade žanje odobravanje vse Evrope.

Izidi tretjega dela bolgarskih volitev so prinesli več no kandidatov sedanje vlade

Sofija 21. marca. m. Državnozbornske volitve so bile zopet v dveh bolgarskih oblasteh. Izvoljenih je bilo 41 poslanec. Od teh jih je 30 že pred volitvami izjavilo, da bodo podpirali delo sedanje vlade. Med drugimi so bili večeraj izvoljeni za poslance brat predsednika bolgarske vlade dr. Petar Kjuševanov, bivši minister Jotov, Slavko Va-

siljev, ki je bil minister v Ljapčevi vladi in bivši minister Dimitrij Gičev. Propadel pa je bivši predsednik avtoritativne vlade »Zvenarjev« Kimon Georgijev. V okraju, kjer je kandidiral Kimon Georgijev, je bil izvoljen Kolev, član VMRO. Izvoljen tudi ni bil Kosta Pastuhov, bivši minister in vodja vzhodnih bolgarskih socialistov

Demonstracije bolgarskih fašistov

Sofija 21. marca. m. Za večeraj je bilo v Sofiji napovedanih več shodov. Med drugimi je napovedal sestanek svojih somišljenikov tudi bivši predsednik vlade in vodja bolgarskih fašistov Aleksander Cankov. Njegovi pristalice so napolnili veliko dvorano kino gledališča »Rojak«. Na shodu je Cankov najprej pozdravil navzočne ter se nato spomnil smrti ministra Malinova, svojega političnega nasprotnika. Pozval je nato vse navzočne, naj se razvrste v spredov, ki naj odkoraka pred etanovanje pokojnega Malinova. Po ulicah se je sprevodu priključilo 4000-5000 ljudi. V njem je korakalo poleg cankistov tudi več bivših uglednih političnih osebnosti. Na čelu sprevoda je šla akademska mladina. Vse te množice so kmalu začele demonstrirati. Vse dohode k hiši pokojnega Malinova je policija brž zaprla. Ko so demonstracije dosegle višek in je mladina dvignila na rame bivšega ministra Todora Kožuharova, je začela energično posredovati policija ter vse demonstracije razpršila. Demonstracije so trajale eno uro. V pretepu, ki je nastal med demonstranti in policijo, je bil lažje ranjen tudi Kožuharov.

Upokojitve generalov

Belgrad, 21. marca. m. Upokojeni so: divizijski general Radko Raketič, artilerijski tehnični brigadni general Vladimir Krstić in divizijski general Vojislav Savič.

Japonska letala so bombardirala nemško misijonsko postajo v Hankevu. Porušila so cerkev in nekaj stavb. Štirje ljudje so bili ubiti, več pa ranjenih.

Vesti 21. marca

Predsednik poljske republike je imel v spomin pokojnega maršala Piłsudskega govor po radiu, v katerem je zelo napadel opozicionalne stranke, češ da ovirajo složen nastop poljskega ljudstva.

Svet ne more priznati Sovjetov za pobornike miru, naj še tako govorijo o svojih mirovnihih namerah. Tako piše evropsko časopise ob boljševiškem predlogu za sklicanje svetovne konference proti državam-napadalkam.

Mehikanska vlada bo razlatala vse ameriške petrolejske družbe, ki se ne bodo uklonile novim davčnim določilom.

Proti preganjanju poljskega judovstva je pri vladi v Varšavi posredoval varšavski vrhovni rabbin Sor, ki so ga potem demonstrantje napadli. Pri zadnjih protijudovskih nemirih v Varšavi je bilo okrog 100 ljudi ranjenih.

Bivši ameriški predsednik Hoover se je večeraj iz Stockholma vrnil v London, odkoder bo šel domov.

Nova francoska vlada je imela večeraj v Parizu sejo, na kateri so se razgovarjali tudi o evropskem položaju.

Japonski parnik »Jinzen Maru«, se je potopil ob južni korejski obali. Pri tem je bilo mrtvih 48 mornarjev.

Umrl je veliki bolgarski politik Aleksander Malinov, sredi volivnega govora, ki ga je imel v Sofiji. Malinov je bil večkrat predsednik bolgarske vlade, zunanji minister ter predsednik bolgarskega državnega zbora. Bil je tudi boter prvemu otroku bolgarske kraljeve dvojice.

50.000 ljudi je gledalo nogometno tekmo med Madžarsko in Nemčijo v Nürnbergu.

Izvedbo štiriletnega nemškega gospodarskega načrta na avstrijskem ozemlju so poverili Hitlerjevemu zastopniku Kepplerju, ki so ga imenovali za podtajnika v zunanjem ministrstvu.

Romunski film, radio, turistično propagando in tisk so podredili nadzorstvu posebnega propagandnega ravatelja pri predsedništvu vlade. Za prvega ravatelja so imenovali Dimacesca.

Na praški borzi je bil zadnje dni velik nered, ker je zaradi negotovega političnega položaja padla vrednost delnicam skoraj vseh češkoslovaških zavodov.

Avstrijski narodni socialisti bodo prenesli v nov grob ostanke svojega tovariša Planeta, ki je bil obsojen na smrt zaradi umora kanclerja Dollfusa leta 1934. Planetu bo stranka postavila lep nagrobnik.

Češkoslovaški senat je potrdil državni proračun za prihodnje leto.

Navdušenih manifestacij je deležno italijansko odposlanstvo na Japonskem. Od tega obiska si obetajo poglobitve gospodarskih in kulturnih stikov v Italiji in na Japonskem.

Ameriška poslanska zbornica je potrdila prvi del vladnega zakonskega načrta o pomnožitvi ameriške vojne mornarice. Po tem načrtu bodo zgradili 46 bojnih ladij, 22 pomožnih ladij in 950 novih vodnih letal.

500 bivših nemških vojakov iz svetovne vojne je bilo sprejetih pri italijanskem vladarju in pri Mussoliniju.

69 letnico je praznoval pred tremi dnevi predsednik angleške vlade Chamberlain. Dobil je veliko čestitk celo od opozicionalnih poslancev.

Svica bo tudi v bodoče strogo nevtralna in se v primeru vojne ne bo pridružila nobeni državi in tudi ne Zvezi narodov, če bi ta nastopila z orožjem proti komurkoli. To je sklenil odbor zveznega sveta.

Japonska bo izstopila iz mednarodnega delovnega urada v Zenevi ter čaka samo primerne prilike za to. Tako je dejal v poslanski zbornici japonski zunanji minister.

Zaroto proti vladi je odkrila brazilska policija in prišla okrog 1000 ljudi po vsej državi. Zarotniki so pripadali desničarskim organizacijam.

Sovijski so odpravili svojega poslanika v Pragi Aleksandrovskega in načelnika tiskovnega urada pri praškem poslanstvu Kohna. Aleksandrovskevi bo baje prišel pred sodišče, ker je preslabo vodil preiskavo o zadevi odpravnika poslov v Bukarešti Butenka.

Bivša avstrijska narodna banka je imela v petek svojo zadnjo sejo.

Pet novih letalskih okorišč bo zgradila Anglija v Singapuru in okolici. Za to je določila dva milijona funtov.

Arabei so poglani v zrak vlak, ki je vozil šest vagonov petroleja iz Haife v Jeruzalem.

Službo je odpovedal pariški dopisnik uradnega glasila ruske komunistične stranke »Izvestije Rappaport«. V pismu, ki ga je poslal v Moskvo pravi, da mu vest ne dopušča, da bi po zadnjem procesu v Moskvi še služil s peresom boljševikom.

Sv. oče je imenoval za novega nadškofa v Genovi kardinala Boetta. Kardinal je član jezuitskega reda.

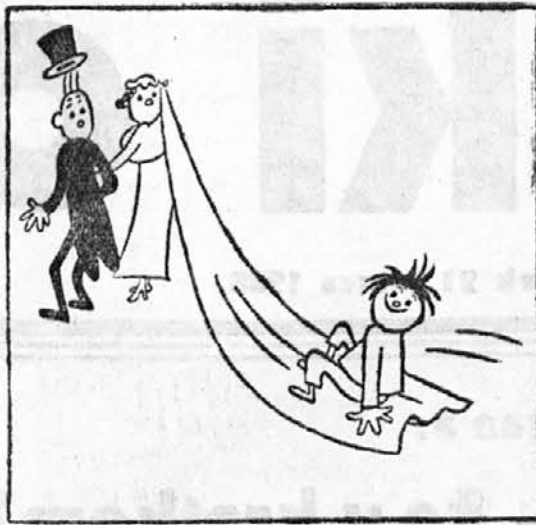
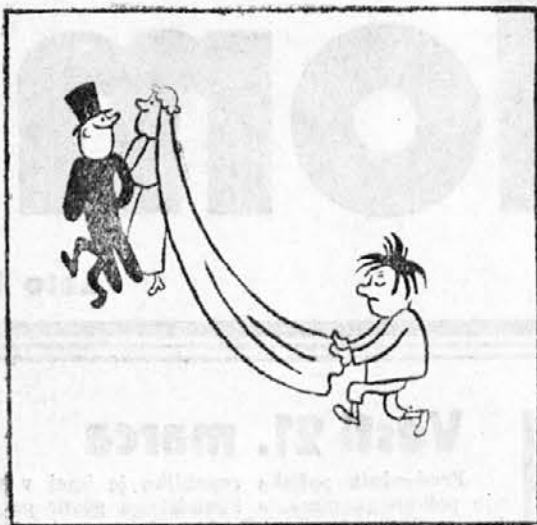
Brezposelnost v Newyorku se je v zadnjih petih mesecih pomnožila za 37 odstotkov.

Reden letalski promet med Berlinom in Bagdadom bo uvedla nemška družba Lufthansa. Pot, dolga 4000 km, bi letala preletela v 24 urah. V ta čas so računani tudi postanki na raznih vmesnih letališčih.

Še štiri leta časa za ureditev velike Nemčije je zahteval Hitler v svojem velikem govoru v petek. Dejal je, da potrebuje ta čas za to, da bo Nemčijo, ki je na zunaj dosegla svoj cilj, tudi notranje osrečil. V govoru je razlagal zgodovino priključitve Avstrije k Nemčiji in naloge, ki čakajo novo veliko nemško državo.

GPU je zaprla pravoslavne metropolitane Teofana in Serafima, češ da sta pospeševala sodelovanje pravoslavne duhovščine v trockističnih zarotah.

Bukarešta, 19. marca. m. Gospodarski svet Male zveze bo imel danes zadnjo sejo. Na njej bodo zastopniki posameznih držav, članice te zveze, sprejeli tudi posebno resolucijo, katere vsebina še ni znana. Zaključni seji gospodarskega sveta MZ bo predsedoval podpredsednik romunske vlade in zastopnik zunanjega ministra Gjorgje Tatarescu. Po seji bo takoj izdano uradno poročilo o sedanjem zasedanju gospodarskega sveta MZ.

Po dveh prazničnih dneh

Ljubljana 21. marca.

Ze v petek zvečer je v Ljubljani zavladalo pravo praznično razpoloženje. Človeku se vselej, kadar sta dva delopista drug za drugim, zazdi, kot da bi se mesto oddahnilo. S prvimi večernimi lučmi se znese življenje, z ulic izginejo vozila, ljudje dobe počasnejši korak, na vseh koncih in krajih srečavaš smučarje in turiste, ki si znašajo domov — za drugi dan — potrebne telesne dobrine. Med Slovenci je precej Jožetov in Pepec, zato se nam v petek zvečer tudi ni zdelo prav nič čudno, ko smo v slednji gostilni lahko naleteli na zaključene družbe, ki so z izbranimi besedami in z obilnimi ter številnimi kozarci slavile godovnike. Donelo je petje, dovtili so se iskrili, še na ulici se živahni duhovi niso utegnili dovolj naglo unesti, tako da so morali marsikje posegati v javno zabavo stražniki, ki so preburene bratce malo popisali. Kaj zato; lep večer je pa le bil — tako so se drugo jutro tolažili zapisanici. Čemu ga ne bi vsake kvatre enkrat po predpisih polomili? Po kosilu so jo mahnilo malo na sprehod — in ker je bilo precej toplo, so seveda vnovič začutili željo. Voda pa za segretega človeka — kakor pravijo — ni dobra, zato ze bilo treba zaviti v gostilno. Najboljše se je tedaj godilo gostilničarjem v bližnji in oddaljenejši mestni okolici. Ves dan so imeli polne roke dela.

Praznik in nedelja sta bila redko lepa, prav

spomladansko topla. Vlaki so izpeljali iz Ljubljane na vse strani več tisoč izletnikov. Nekateri so zavili na Dolenjsko k dobrih znancom, smučarji pa so krenili na Gorenjsko, prav tja do Rateč. Pravijo, da jih je bilo mnogo tudi na Pokljuki. Tudi v Kamniške planine se je napotila lepa četa navdušenih romarjev. Dva zaporedna prosta dneva sta ljudem, ki so v službi, le malokdaj na razpolago. V nedeljo zvečer so se vračali vsi zago-reli in zadovoljni.

Ljubljancem, ki jim ni bilo preveč za dolge in napore ter tudi precej drage vaje, so se zadovoljili z bližnjo okolico. Nekateri so jo mah-nili proti Katarini, večina pa je odšla proti Sent Vidu. Na cesti pod Šmarno goro je bil hujši pro-met kakor v miravljšču, kadar kdo zadene vanj s čevlji. Romarji so se srečavali; nekateri so se že vračali, drugi pa so šele prihajali. Na vseh stazah je bilo živo. V Sedlu so se sedele vesele drušine za lesenimi mizami, na vrhu je bil živčav kar rekorden. Človek ni utegnil dobiti prostora. Ves dan je pridno pel zvonec sv. Antona. Šmarna gora ima v prvih pomladnih nedeljah najboljši obisk, saj je izredno hvaležna izletna točka. Na praznik in v nedeljo je bil razgled kar imeniten; proti jugu in proti severu enako lepo odprt in še dosti jase. Sonce je prijetno grelo in ljudje so bili vesele volje kljub težkim časom in vedno hujšim skrbem zaradi vsakdanjega dela.

Velik vlom na Dolenjski cesti

Na dolenjski strani, kjer je mirno prebival-stvo, so že mali vlomi nekaj nenavadnega. Na Jožefovo in večer, v nedeljo, pa se je kot sen-zacija raznesla vest o velikem vladu na Dolenjski cesti. Nasproti vojaškemu strelišču ima svojo le-seno barako vojaška Zupančičeva, mati pred leti v planinah ponesrečene hčerke Marije. Ze pred vojno je tam ob cesti nasproti strelišču bila postavljena ta baraka, v kateri so bile napredaj razne jestvine, kruh, sadje in sladkarije. Vojaš-tvo, ki je prišlo na strelišče k strelnim vajam, je kaj rado pri gospej Zupančičevi kupovalo razna okrepčila. Prvotno baraka ni imela trafike. Lani pa je bila v baraki odprta tudi trafika.

Lastnica barake je prav pretekli teden barako prenovila in čedno prepleškala. V petek je do-mača hčerka, ki prodaja v baraki, Francka, lepo vse zaprla. Nikdo ni slutil, da bo ponoči od petka na soboto izvršen drzen vlom, ki je vzbudil še večje začudenje, kajti baraka stoji komaj dobrih sto korakov od dolenjske policijske stražnice. Pra-vi specialisti so se morali spraviiti na delo v to barako. Po dejanskem stanu odoč jih je bilo več na delu. Najprej so z žago prepilili železje, ki je bilo z žabico pritrjeno na zunanjih vratih. Ker so prav gotovo železje in žago mazali z oljem, ni bilo čuti nobenega šuma in hrupa. Pes na dvorišču bližnje Babičeve hiše, v katere priličištu stanujejo Zupančičevi, je ponoči nemirno lajal in se vzpe-njal, ker je bil priklenjen.

Ko so vlomilci med nočno tišino opravili svoje prvo delo, so s tesarsko spono (kranf) dvignili zunanja vrata in nato z vitrihom odprli notranja.

Ko je hčerka Francka, kakor običajno, okoli 6.30 na praznik zjutraj prišla do barake, se je silno začudila, da je našla vrata le priprta. V baraki pa je bilo vse razmetano in prebrskano. Hitro je obvestila policijsko stražnico o vladu, ki je nato natančno ugotovila dejanski stan in o vlo-

mu obvestila tudi kriminalni oddelek na glavni policiji. Uvedene so bile prve poizvedbe. O vladu pa so bili obveščeni tudi mnogi trafikanti. Vlo-milci so odnesli veliko zalogo cigaret, tobaka, dalje so si privoščili raznih dobrin, tako da znaša celotna škoda okoli 4200 din, kakor jo je lastnica prijavila policiji. Za vlomilci sprva ni bilo no-benega sledu. Lastnica barake ni bila zavarovana proti vladu.

Kriminalni oddelek se je začel prav inten-zivno zanimati za vse mogoče tipe, ki so se zadnji čas brez posla klatili po mestu. Med tipi so namreč tudi taki, ki se selijo iz kraja v kraj, iz mesta v mesto in najraje vladajo na preprost način v trafike in prodajne barake. Kriminalni oddelek je že deloma na sledi vlomilcem in je pričakovati, da bodo prihodnje dni že spravljani na varno v sodne zapore.

Akademija marib. fantovskih odsekov

Maribor, 20. marca.

Mariborski fantovski odseki so priredili snoči skupno z dekliškim krožkom in dvorani na Alek-sandrovi cesti 6 akademijo, ki je izredno dobro uspela. Bil je to prvi nastop mariborskih fantov v javnosti, pa je že ta pokazal na intenzivno delo, ki se vrši v telovadnicah. Mariborčani so se zelo častno odzvali povabilu na akademijo. Velika dvo-rana je bila popolnoma zasedena. Navzoči so bili tudi mnogi številni predstavniki mariborskega jav-nega življenja. Spored akademije je imel namen podati podobo in prerez dela in stremjenja naše mladine. Bil je zelo pester, posrečeno sestavljen. Nastopili so člani, članice, mladi in naraščaj ter članice SSK Maratona. Vsi so pokazali vzorno pri-pravo. Videlo se je iz vsake vaje, da temelji teles-novzgojno delo na najmodernejših osnutkih, da pa

Začetek gradbenih del za suhokrajinski vodovod

Slovesna proslava, ki se je je udeležil tudi g. ban dr. Natlačen

časni občan ambruške občine

Suha Krajina, 21. marca.

Včeraj je vsa Suha Krajina slovesno prosla-vila začetek gradbenih del za veliki vodovod, ki bo oskrboval vso Suho Krajino z vodo. Lepa slo-vesnost je dobila svoj poseben izraz zlasti v tem, da je prispeel semkaj dopoldne tudi ban gosp. dr. Marko Natlačen, ki so ga navdušeno sprejeli Za-graščani in številno prebivalstvo iz sosednjih kra-jev v bližini studenca Globoček pri vasi Grintavec. Po pozdravih je nato vsa ta množica odšla do Stu-dencev, kjer je bila ob 10. sv. maša na prostem. Tu se je zbralo okoli 4000 do 5000 ljudi. Najsve-telejšo daritev je daroval župnberski dekan gosp. Gnidovec.

Po sv. maši je opravil obred blagoslovitve vode, nakar je ban g. dr. Marko Natlačen v klenih

besedah poudaril pomembnost velikega javnega dela za Suho Krajino, ki je do zdaj že 40 let čakala na tako potreben vodovod.

Za njim sta govorila še član banskega sveta dr. Voble iz Novega mesta in ambruški župan g. Sinkovec. Župan Sinkovec je po svojem govoru izročil banu dr. Natlačen diplomato častnega član-stva lamkajnske občine. S tem je bila lepa sloves-nost končana.

Ob 4. popoldne je bila v Velikih Rebercah slovesna otvoritev in blagoslovitev vodovoda za Velike Reberce. Ob tej priliki so govorili okrajni načelnik g. Vidmar, član banskega sveta g. Zupanec in g. Košak. Slovesnosti se je udeležilo več tisoč domačinov.

Ban dr. Natlačen jutri, v torek, zaradi službene odsotnosti ne bo sprejemal strank.

Napad iz zasede

Dev. Mar. v Polju, 21. marca.

Podoben zločin, kakor je bil izvršen lani nad železničarjem Ostržem v malem gozdičku pri Dev. Mar. v Polju, bi bil skoraj izvršen na praznik prav na istem kraju. Pri belem dnevu je bil na-paden posestnik in papirniški delavec Feliks Ilo-var, ki je po kosilu stopil proti svoji njivi, ki jo ima ob železniški progi. Ko je prišel do malega gozdička, je začutil za seboj stopinjo in že isti trenutku tudi udarec za levim ušesom. Ilov se je naglo okrenil in zgrabil napadalca ter ga podrl na tla. Oba sta se nekaj časa ruvala in premeta-vala, dokler niso prišli mimo izletniki in ju ločili. Napadalec, ki je bil Ilovarev sosed Jakob France, je pobegnil, vendar so ga še isti dan prijeli orož-niki. Udarec, ki ga je dobil Ilov na levi strani glave, ni smrtno nevaren. Kaže pa, da je napada-lec hotel Ilovjarja ubiti in je, treba pripisati zgolj slučaj, da je udarec zgrešil svoj cilj.

Napadalec je sosed Ilovjarja. Toda ta sosesčina je bila za Ilovjarjeve silno mučna. Ob vsaki priliki so Jakobovi delali Ilovjarju zapreke in nagajali, kjer se je dalo. Nedavno je Ilovjar izvedel za grožnjo, da ga bo nekdo »odpihnili«. Zdi se, da je hotel napadalec v soboto uresničiti svojo grožnjo, pa mu ni uspela.

Zdravnik pred sodnik

Maribor, 21. marca.

Danes dopoldne se vrši pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča razprava proti mariborskemu zobozdravniku dr. Antonu Levcu. Dr. Levec se zagovarja zaradi prepovedanega po-sega, ki je imel za posledico smrt pacientke. Ka-kor smo že svoj čas poročali, je dne 20. junija lanskega leta prišla k dr. Levcu delavčeva žena Marija Grozl ter ga je prosila, naj ji odpravi plod. Dr. Levec je njeni prošnji ustregel ter je računal za to ordinacijo 200 din. Po operaciji pa so nasto-pile komplikacije. Nesrečna žena je morala v sa-natorij, toda vsaka pomoč je bila zaman. Nekaj dni potem je umrla. Njen mož je potem zagrozil dr. Levcu z ovadbo, češ da je on zakrivil smrt njegove žene. Zdravnik mu je ponudil 25.000 din, da ga ne prijavi. Ta denar bi mu izplačal v me-sečnih obrokih po 500 din. Mož pa je kljub tej ponudbi napravil prijavo. Dr. Levec se danes za-govarja, da ni kriv in da ni izvršil na Mariji Grozl nobene operacije. Razprava ob času poročila še traja ter bomo o izidu poročali.

KINO SLOGA Tel. 27-30

LAILA

Danes ob 14.15. uri mat. n. j. Benjamin Gigli

Ti si moja sreča

Tragičen zaključek jožefovanja

Maribor, 20. marca.

Včeraj, na praznik sv. Jožefa, se je vršilo v Studencih pri Mariboru običajno tradicionalno žegnanje, ki je vsako leto za Maribor in vso oko-lico prav praznik. Tisoče in tisoče ljudi se je nabralo iz vseh vetrov v Studence. Med njimi sta bili tudi dve družbi iz Košakov, ki sta skraja lo-čeno popivali po raznih gostilnah v Studencih, pozno ponoči pa sta se nazaj skozi Maribor grede združili ter sta nato nadaljevali popivanje v neki gostilni v Košakih. V tej družbi se je nahajal tudi 28 letni viničar Franc Novak iz Pekla št. 44. Ne-nadoma je nastal med obema skupinama spor. Ko so vinjeni gostje zapustili gostilno, se je spor na cesti nadaljeval in nedaleč od Lupinškove trgovine je prišlo do spopada. Naenkrat pa je Novak kri-knil ter se sesedel na tla. Iz prsi mu je privrel curek krvi. Fantje so priskočili, a so prestrašeni ugotovili, da Novak umira. Nekdo ga je z nožem zadel naravnost v srce ter je nesrečnej v nekaj minutah izdihnil. Danes so orožniki iz Košakov nekaj udeležencev tega spopada polovili, vendar niso mogli krivca, ki je Novaka zadel, ugotoviti. Novak je bil sin edinec, ki je skrbel za svojo pri-letno mater vdovo. Dogodek je izzval v Košakih splošno razburjenje in ogorčenje.

Pozno ponoči so orožniki prijeli 24 letnega čevljarskega pomočnika Škrpca Ivana iz Zgoraje Sv. Kungote, ki je priznal, da je Novaka zaklal iz jeze, ker ga je bil Novak nekoč na plesu oklofutal v prepiru zaradi neke ženske.

Lastna hrana knjižica ga je skoraj spravila v zapor

Maribor, 20. marca.

Nenavadna zgodba se je te dni pripetila na pošti v Studencih. Na pošto je prišel posestnik Franc Kosirnik ter je hotel dvigniti na svojo vlo-žno knjižico 500 din iz poštne hranilnice. Ko pa je poštarica knjižico pogledala, je ugotovila, da so bili napravljeni v njej razni popravki. Tako je bila izpremenjena rojstna letnica lastnika knjižice ter je bil izradiran neki pečat. Ker se ji je vsa to zdelo skrajno sumljivo, je poslala na skrivaj po orožnike, ki so Kosirnika trdo prijeli ter so ga aretirali. Vse je namreč tako izgledalo, da je hotel poštno hranilnico opehariti s ponarejeno knjižico. Kmalu pa je natančna preiskava pokazala, da je postal Kosirnik sam žrtev drzne prevare. Pri njem je služil za hlapca mladi Roman Dežman, ki je prišel na to, kje hrani Kosirnik svojo hranilno knjižico. Dežman je knjižico ukradel, popravil je v njej rojstno letnico ter je šel na pošto v Loče, kjer je na Kosirnikovo ime dvignil 500 din. Potem je izradiral pečat pošte Loče ter je spravil knji-žico zopet tja, kjer jo je imel Kosirnik običajno shranjeno. Gospodar ni ničesar opazil ter je prišla tatvina šele sedaj po nekaj mesecih na dan.

Pierre Bénéit:

VELIKI JEZ

Roman iz irskih bojev za svobodo

13

Sel sem zopet na poveljniški most. Noč se je jasnila. Veter je po-nahal. Točno o polnoči je dvignila ladja sidro in odpluli smo iz prista-nišča.

V tem hipu se je pokazala pred menoj senca.

»Ukazano je, da ne sme nihče ostati na mostu!«

Zarobantil sem in se vrnil v svo-jo kabino.

V kabini je že gorela elektrika, zavese pred gornjo posteljo so bile stranjene. Po tem sem sodil, da je doktor Grütli že legel.

Ko sem slačil suknjč, je začel smrčati.

»Ah, sem mrmral,« to je krasno,«

Tudi jaz sem legel.

Ladja je bila že na odprtem morju.

Nad menoj je zaskripalo. Doktor Grütli se je najbrž obrnil. Škrpanje postelje nad menoj mi je povedalo, da mora imeti ta sopotnik primerno težo. Zavese pri postelji so nihale in nad seboj sem zagledal nogo, ki je visela čez posteljni rob. Bila je obuta v težke rjave čevlje na zaponi. Iz zavijanih volnenih nogavic je gledala debela, močno porasla noga.

Pogledal sem na uro. Do prihoda je manjkalo še pet ur. Nisem bil za-span, toda zaradi sopotnikovega smr-čanja nisem mogel misliti na to, da bi zadremal.

Za kaj naj bi torej to noč porabili, če ne za to, da sem skušal urediti svoje zmene misli.

Včeraj zjutraj, petnajstega marca ob osemih in pet in štirideset minut, sem stopil na kolodvoru Saint-Lazare v vlak, ki je peljal proti Le Havreu

Osem dni prej sem obedoval in se razgovarjal v Noisy-le-Secu z gospo-dom Téreence. Morda se še spomi-njate, da je bil moj prvi namen, ko sem zvedel to skrivnost, ki ni bila namenjena meni, poiskati resničnega profesorja Gérarda in mu sporočiti, kaj se je zgodilo.

Trenutno sem bil lastnik potnih izkazov, ki so bili večidel izdani na ime tega učenjaka, namesto katerega sem se peljal na Irsko. Tudi ljudje, ki se ne zanimajo za dušoslovje, bi našli razlog za to nenadno izpremem-bo. Prepričan sem, da bodo uganili, da so bile razlog zadnje besede gos-poda Téreence, ki mi je povedal: »Člani mednarodne nadzorne komi-sije bodo pod varstvom irske repu-blike in bodo med svojim bivanjem na Irskem uživali gostoljubje grofa Antrima.«

Delal bi si krivico, če ne bi v opravičilo povedal, da te svoje spre-membe nisem tako lahko opravil pred svojo vestjo. Kakor stražnik sem stal 9. marca popoldne več ur na Squareu la Garde nekaj ur pred vrati svojega slavnega strica.

»Če pride ven,« sem si dejal, »mu bom povedal vse, če ne pride, naj gre usoda svojo pot in bom potoval na Irsko jaz, namesto njega.«

Stric ni prišel iz stanovanja. Toda, če bi bil le prišel, ali bi bil jaz po-

tem držal besedo? Mislim, da bi vse-eno le odstopoval!

Dan za tem sem dopoldne spet stal pred hišo na Squareu la Garde. A takrat je bila moja odločitev že ne-preklicna. Čez četr ure je gospod Gérard pač šel iz hiše in me ni niti pogledal. Sel sem za njim po ulicah Vauquelin, Claude-Bernard in Gay-Lussac. Potem je zavil v stransko uli-co. Med tem sem ugotovil, da sva enako visoka. Čeprav si nisva bila prav posebno podobna, vendar profesor Gérard ni imel kakih posebnih znamenj, ki bi zame bila nevarna.

Ko sem po dogovorjenem tridnev-nem roku spet videl gospoda Tére-nce, sem bil že skoraj čisto miren in sem mu povedal, da sem se odločil za pot. Seveda je bilo vse odvisno od dopusta, ki bi ga moral dobiti. Dobil sem ga celo laže in hitreje, kakor sem mislil. Izposloval sem si ga pri zunanjem ministrstvu pod pretvezo, da bom študiral vpliv francoskih de-mokratskih mislecev devetnajstega stoletja na Irsko. Bilo mi je zelo mučno sprejeti visoko vsoto denarja za to študijsko potovanje.

Odhod je bil določen na 15. mar-ec. Teden dni, ki mi je bil še do od-hoda, sem prebil po različnih knjiž-nicah.

Naloga, ki sem si jo v teh dneh naložil, je bila dvojna: pridobiti si kolikor mogoče natančnega in popol-

Od tu in tam

Preko 40.000 ljudi je bolnih na malariji v dolini reke Bregalice v južni Srbiji. Pojav sam ni nič nenavadnega za razmere, ki so posledica večstoletnega gospodstva Turkov v južnih krajih Srbije. Higijenski zavodi in zavodi za pobijanje malarije se trudijo, da bi bolezen kar se da omejili, vendar so bili vsi ti uspehi dosedaj precej pičli. Po statistiki je v tej dolini bolnih na malariji okrog 87 odstotkov otrok in 83 odstotkov odraslih. V nekaterih solah so zdravniki ugotovili malarijo tudi pri 100 odstotkih otrok. Zdravniki porabijo letno za zdravljenje bolnih okrog 200 kilogramov kinina. Najboljše sredstvo za uničenje malarije je izsuševanje močvirij, ki so legla komarjev, ki prenašajo malarijo.

Plačevanje v svobodnih devizah je bilo upejano s 1. januarjem med našo državo in Francijo. Prejšnji klirinški sistem je bil s tem dnem ukinjen. Na dan, ko je novi dogovor stopil v veljavo, je bila naša država dolžna Franciji okrog 13 milijonov frankov. Po določilih novega sporazuma je morala naša država do 15. marca izplačati ves ta dolg v devizah. Dejansko je naša država svojo obveznost zadostila.

Posebne vrste pločevinaste cevi za odvod dima je iznašel belgijski obrtnik Mihajlo Stojanović. Stiri leta se je trudil in tuhtal, da bi iznašel tako cev, od katere bi se ne cedila rjava masa in majala zidu, obenem pa bi cev vlekla tudi pod malim pritiskom. Nazadnje je iznašel pripravo, nekakšen lijak s peskom, ki ima to nalogo, da prevzame vase vso vlogo, ki gre v obliki pare z dimom, obenem pa zadržuje hlad za primer velike vročine. S tem se pospešuje cirkulacija. Stojanović sedaj sam izdeluje te cevi, ker ni bilo nikogar, ki bi odkupil iznajdbo.

Občni zbor delničarjev Privilegirane agrarne banke je bil včeraj v Belgradu. Zbora se je udeležilo 43 delničarjev, ki imajo 591.000 delnic. Vsa poročila so bila sprejeta soglasno. Sklenili so, da bodo letos razdelili delničarjem po 3% dividende. Za novo poslovno dobo je finančni minister imenoval nekaj novih upravnih svetnikov, med njimi tudi priv. docenta na ljubljanski univerzi dr. Vladimir Murka.

Zaradi nesrečne ljubezni se je v Zagrebu ožestila 14 let stara deklica, hčerka uglednih staršev. Deklica je hodila v gimnazijo in se zaljubila v mladega dijaka. Doživela je razočaranje, ki ga ni mogla prebrati. Ko staršev ni bilo doma, je končala svoje življenje.

320 novih hiš je bilo lani dograjenih v Belgradu. Na svojem običnem zboru so gradbeniki ugotovili, da je bila lanska sezona za njihovo obrt silno ugodna, kajti 320 hiš so zgradili, od teh 118 pritrilnih, 67 enonadstropnih in 115 večnadstropnih. Vse zgradbe so bile vredne nekaj nad 136 milijonov dinarjev.

Samega sebe je naznanil zaradi prepovedane kockanja. Dušan Arsenijević iz Ločice pri Jegodini. Mož je nekega dne zaslužil več stotakov, a jih je še isti dan zaigral pri kockanju. Ko je bil že prazen, je Dušana obšlo kesanje, da se je vedel za mizo in napisal proti sebi prijavo na občino. V prijavi je zahteval, naj ga občina kaznuje in vtačne v zapor, čim bi se on še enkrat pregrešil s kockanjem. Ker je bila vloga pravilno kolektivirana, je Dušan res moral na občino, kjer so mu naložili tiste dolžnosti, kakor si jih je sam zaželel.

Najlepše berilo in darilo je »Poročnik indijske brigade«!

Tatinsko družbo, ki se je imenovala »nevidna roka«, so prijeli v Smederevu. Družba je štela preko 50 članov, ki so kradli v trgovinah vseh vrst edinele v času opoldanskega odmora, to je od 12-14. Tatovi so imeli vse vlomilske orodje in priprave, s katerimi so odpirali ključavnice v trgovinah. Tako so mogli tudi neovirano krasti, ker so ljudje mislili, da se v trgovini nahaja gospodar. Glavno skladišče nakradenega blaga so imeli v okolici.

Z gladovno stavko sta začela znana razbojnika »Munja« in »Poslanik«, ki ju imajo zaprta v Jagodini. Oba razbojnika sta bila preje že dvakrat zaprta, pa se jima je vselej posrečilo pobegniti. Z njima vred so oblasti to pot zaprle še petnajst pomagancev. Vsi skupaj so zagrešili nič manj kakor 71 večjih in manjših zločinov in umorov. Ker sodišče še ni razpisalo razprave proti njim, so se razbojnika in njihovi pomagači zmenili, da bodo začeli z gladovno stavko. S tem hočejo prisiliti sodnike, da bodo hitreje »delali«.

Svojo ženo in samega sebe je na smrt obsodil brezposelni delavec Ivan Rojnar iz vasi Koblice blizu Čakovca. Neki kmet se je bil z Rojnarjem dogovoril, da mu bo popravil kolo. Ko je kmet prišel do Rojnarjeve hiše, je zagledal na oknu listič, na katerem je bilo napisano, da ni nikogar v hiši, ker so vsi mrtvi. Kmet je vdril v hišo in našel Rojnarja obešenega, njegove žene pa nikjer. Ko so orožniki začeli iskati truplo žene, se je žena nenadoma pojavila živa. Povedala je svojo žalostno zgodbo: Z možem se nista razumela, ker je bil Rojnar preveč ljubosumen. V sredo pa je Rojnar zaprl in zaklenil hišo, odpeljal ženo v sobo in ji velel leči v postelj. Ko je prestrašena žena vse to slišala, je začel Rojnar brati poslovična pisma, iz katerih je žena spoznala, da jo hoče mož ubiti, nato pa se sebi končati življenje. Za hip je Rojnar vstopil ven iz sobe, žena pa je napol gola skočila skozi okno in se skrila pri sosedu v seno. Rojnar je brž nato zasedel kolo in iskal svojo ženo. Ker je ni našel, se je sam obesil. Ze pred dnevi je Rojnar obesil svojo ženo, vendar jo je, čim je posnela, spet spustil z vrvi.

Mešetar in kupec konja sta se sprla na sejmu v Glini. Mešetar Ivan Janekovič je prignil Ivanu Klobučarju konja za 2000 din. Klobučar je tri četrtine kupnine takoj plačal, ostalo pa si je pridržal kot poročilo za to, da je konj zdrav in sposoben za vožnjo. Kupčija sta obadva v gostilni zalila, nakar sta se pijana začela prepirati. Razburjen je Janekovič potegnil nož in ga zasadel Klobučarju v prsno, da je nož pogledal na hrbtni strani. Klobučar se je opotekel in sam odhitel v bolnišnico, vendar je preje izdihnil, preden so ga mogli operirati.

Razbojniški napad je bil izvršen v Kropoljih v Srbiji na znanega vaskega veljaka Pavla Georgijevića, ki je bil toliko neoprezen, da je rad govoril o svojem bogastvu. Zvečer je nekdo potkal na vrata njegove hiše in dejal, da so orožniki pred vrati. Georgijević ni hotel odpreti, vendar so razbojniki prebili strop sobe, v kateri je spal Georgijević in nanj streljali. Georgijević je obležal mrtov, žena pa je pobegnila.

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Kraj	Barometer sko stanje	Tempe- ratura v °C		Relativna vlaž. v %	Vetar (smet, jakost)	Pada- vine	
		uži- večja	naj- manj			m/n	vrsta
Ljubljana	769.2	18.6	2.6	83	6 NE ₁	—	—
Maribor	767.6	20.0	3.0	80	8 NW ₁	—	—
Zagreb	772.0	19.0	1.0	90	0 0	—	—
Belgrad	771.8	19.0	4.0	80	0 0	—	—
Sarajevo	774.1	20.0	2.0	90	0 0	—	—
Sušak	770.9	18.0	9.0	50	0 E ₂	—	—
Split	770.8	19.0	10.0	50	4 NE ₂	—	—
Kumbar	769.0	20.0	8.0	60	5 SW ₂	—	—
Rab	771.6	17.0	8.0	60	0 0	—	—

Vremenska napoved: Večinoma jasno in toplo vreme.

Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od petka do danes: V petek, 18. marca, je bilo v zgodnjih jutranjih urah nekoliko oblačno, ob 6.15 pa se je pojavila še visoka in redka megla, vendar pa se je videlo skozi njo jasno nebo. Ob 9.20 se je megla izgubila in je bilo do 12.10 popolnoma jasno. Ob 14.20 se je nekoliko pooblačilo, nebo je bilo prepreženo od vzhoda-zahoda. Ob 18 se je zjasnilo in tako ostalo tudi ponoči.

V soboto, 19., je bilo iz noči popolnoma jasno z redko visoko meglo, ki je ob 9.30 popolnoma zginila. Do 17 je bilo popolnoma jasno, nakar se je pojavilo na jugu in jugozapadu 2/10 oblakov (stratocumuli). Ob približno 19 pa se je zopet zjasnilo in tako ostalo tudi ponoči.

Včeraj, v nedeljo, 20., je bilo popolnoma jasno do 12.15, ko se je pričelo od zapadne strani oblačiti, istočasno pa je pričel pihati precej močan jugozapadni veter. Do 17 je bilo le deloma, zvečer pa večinoma oblačno. Ponoči pa se je zopet zjasnilo.

Najvišja temperatura 18. t. m. 17.0 stop. C.
Najvišja temperatura 19. t. m. 17.6 stop. C.
Najnižja temperatura 19. t. m. 2.6 stop. C.
Najnižja temperatura 20. t. m. 3.2 stop. C.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, 21. marca: Benedikt, op.
Torek, 22. marca: Katarina.

Nočno službo imajo lekarni: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62; mr. Gartus, Moste, Zaloška c.

Na koncertu pianista Raoula Koczalskega bomo slišali naslednja dela: Beethoven: Sonata v cis-molu, znana pod imenom »Mondscheinsonate«, Schumann: Papillons in Koczalski: Sonata v enem stavku gis-mol. Nato sledi naslednja Chopinova dela: Fantazija f-mol, Nocturno es-dur in fis-dur, 4 valčki: as-dur, des-dur, a-mol in es-dur ter še Scherzo b-mol. — Občinstvo prosimo, da si kupi vstopnice v predprodaji, ki je v knjigarni Glasb. Matic na Kongresnem trgu.

Šišenska prosveta. Danes v ponedeljek 22. marca ob 8 zvečer predavanje v samostanski dvorani. Predaval bo g. dr. Ivo Česnik o naših prosvetnih domovih na Slovenskem.

Filozofsko društvo v Ljubljani bo priredilo v soboto, dne 26. t. m. ob 6 zvečer v mineralški predavalnici na univerzi predavanje: »Svet in življenje z vida volje.« Predaval bo g. univ. prof. dr. Albert Bazala, predsednik Jugosl. akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

Predavanje prof. Koblarja »O kulturi in osebnosti«, ki bi se moralo vršiti v okviru predavalnega cikla Danice, Savice in Zarje v ponedeljek, 21. marca, bo zaradi Balokovičevega koncerta in zaradi nenadnih ovir zasebnega značaja odpadlo. Prihodnje predavanje bo v ponedeljek teden, dne 28. marca.

Zlatko Baloković v Ljubljani. Danes dopoldne je bila v veliki Unionski dvorani generalna vaja za nocojšnji koncert violinskega virtuozu Zlatko Balokoviča in simfoniknega orkestra Ljubljanske Filharmonije. Virtuoz Zlatko Baloković je danes na višku svoje umetniške igre in obe koncertni točki, ki jih igra drevi v veliki Unionski dvorani, Carpenterjev in Bachov violinski koncert s spremljevanjem orkestra, je izvedel naravnost neopisno lepo. Poleg obeh omenjenih del bomo slišali 4 skladbe za simfonikni orkester in sicer 1. Debussyjevo in 1. Ravelovo, vse te dirigira ameriški dirigent Luis Siegel, ki je prišel z Balokovičem iz Newyorka v našo državo, ravnatelj Polić pa dirigira na začetku koncerta Beethovovo overture k žaloigri Egmont in prvič v Ljubljani Petka Stajnova simfonikno suito Pleši iz Trakije, ki ima 4 stavke, 4 najzanimivejše plesne bolgarskega naroda. Tako bomo imeli drevi na koncertnem odru prvovratne izvajalce, dirigente in tudi spored. Zato opozarjamo občinstvo, da ne zamudi izredno ugodne prilike umetniškega užika in poseti v največjem številu nocojšnji koncert, ki začne točno ob 20 v veliki dvorani Uniona. Vstopnice se dobe do 6 zvečer v knjigarni Gl. Matic od 7 dalje pa pri blagajni kina Union.

Franciskanska prosveta M. O. v Ljubljani priredi v torek, 22. t. m., točno ob 8 zvečer v franciskanski dvorani »Večer v čast našim materam«, na katerem bodo otroci pod vodstvom gospodične Slavice Vencajzove uprizorili dve igrici »Mala nana« in »Mamica in zdravnik«. Gospod Janez Nadrag in gospodična Zupančičeva bosta recitala Škerljevo »Pesem moje matere« in Sardenkovo »Vrnitev« nakar bo gospod dr. p. Roman Tominec ob izbranih skriptičnih slikah govoril »Zahvalo materam«. To bo zopet en lep večer v naši prosveti, zato si rezervirajte čimprej vstopnice v pisarni Pax et bonum po 3 in 2 din. Da omogočimo sleherni naši mamici obisk tega večera, smo doleteli najnižje cene. Pripeljejte otroke s seboj!

Prof. O. Šest, višji režiser Narodnega gledališča, proslavi v četrtek, 24. t. m. 25-letni jubilej svojega plodonosnega in uspešnega dela za slovensko gledališče. Za to priliko pripravlja Verdievega Rigoletta z novo zanimivo zasedbo. Vstopnice so v predprodaji pri operni blagajni.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — začetek ob 8 zvečer:

Ponedeljek, 21. marca: Zaprt.

Torek, 22. marca: »Bela bolezen«. Red A.

Sreda, 23. marca: »Pokojnik«. Premiera. Premierski abonma.

Četrtek, 24. marca: »Glembajevi«. Red četrtek.

OPERA — začetek ob 8 zvečer:

Ponedeljek, 21. marca: Zaprt.

Torek, 22. marca: »Don Juan«. Red B.

Sreda, 23. marca: »Jakobinec«. Red Sreda.

15.

Za lepe dneve najprimernejši in najcenejši otroški platneni čevlji z gumijevim podplatom. Vel. 27-34 Din 15.—, vel. 35-42 Din 25.—, moški Din 25.— v beli, sivi, rjavi in drap barvi.

39.

Otroški lakasti čevljički za pomladne dneve v vseh velikostih. So zelo lepi in okusni. Vel. 23-26 Din 49.—, vel. 27-30 59.—, vel. 31-34 Din 69.—.

45.

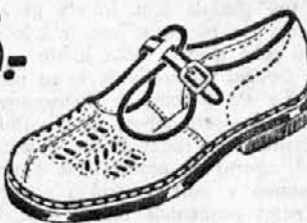
Nemirnim otrokom za šolo in igro so najprimernejši iz močnega usnja z nerušnim gumijevim podplatom. Od št. 31-34 Din 49.—, od št. 35-38 Din 59.—.

59.

Lahki damski čevlji izdelani iz močnega platna, okrašen z difinom.

45.

Finii otroški pregibljivi sandali z okrasnim in špango preko rista. Dobrim otrokom za spomlad. Od št. 27-30 Din 49.—, št. 31-34 Din 59.—, št. 35-38 Din 69.—.

59.

Finii otroški lakasti čevljički z okrasnim gumijevim podplatom preko rista. St. 27-30 Din 69.—, št. 31-34 Din 79.—.

89.

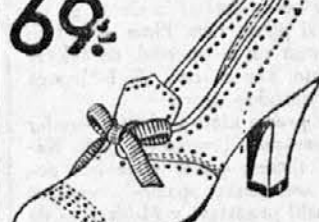
Za spomladni kostim. Vam bo najboljše pristojal ta novi model.

99.

To je eden naših novih praktičnih spomladnih modelov, ki vam bo najboljše služil.

69.

Novi spomladni model. Lahki in udobni ženski čevljički, izdelani v rjavi barvi. Za vas novi kostim so najprilagodnejši.

79.

K novi spomladni obleki za sončne dneve priložimo naše lahke zračne sandale.

119.

Enostavni in vedno moderni moški čevlji. Pristojajo k vsaki obleki. Izdelujemo jih v rjavi in rjavi barvi.

169.

Na rom šivani čevlji, fino in okusno okrašeni v rjavi barvi. K novi spomladni obleki kupite te čevlje.

Obiščite nas pokazali in pomerili Vam bomo nove vzorce brez obveze na kupnjo.

Rato

Naročajte »Slovenski dom«!

DANES 21. MARCA, OB TRICETRT NA SEDEM, SO SE PRESELILI PO HUDEM TRPLJENJU, VEČKRAT POTOLAŽENI S SVETIMI ZAKRAMENTI, K ROGU NAŠA PREDOBRA MATI, GOSPA

ANA STROJIN
VDOVELA KULOVEC

TRUPLO POKOJNICE BO BLAGOSLOVLJENO DANES OB 14 PRED HIŠO V FRANCISKANSKI ULICI 2, POTEM PA PREPELJANO NA POKOJNIN DOM V DOLNIH SUŠICAH PRI TOPLICAH, KJER BO POGREB V SREDO 23. MARCA OB 10 DOPOLDNE S SVETO MASO, NA POKOPALIŠČE NA GOR. SUŠICAH V TOPLISKI ŽUPNIJI

DRAGO MATER PRIPOROČAMO V MOLITEVI!

LJUBLJANA — DOL. SUŠICE 21. MARCA 1938

ŽALUJOČI OSTALI

V vladarski družbi pri kino-predstavah

Kaj piše človek, ki je preromal ves svet

Nek svetovni potnik, ki se mu ni bilo treba bati, kdaj mu bo zmanjkalo denarja, je na svojih številnih potovanjih po vseh delih sveta napisal v svojih poročilih nekaj tudi o tem, kako je film priljubljen tudi pri visokih kraljevskih in podobnih osebnostih. Med drugim piše tole:

»Spomladi lanskega leta sem obiskal na Francoskem dvorec Candé, kjer sta se tedaj mudila

vojvoda Windsorski in Simpsonova

Številni časniki so neprestano oblegali dvorec in nestropno čakali, kdaj bodo kaj zanimivega ujeli v svojo fotografsko kamero. Vse te prizore pa so filmali tudi z dvorca samega, kjer sta stanovala dva, okoli katerih se je pletla »največja« ljubavna zgodba sveta. Vsak večer sta vojvoda windsorski in Simpsonova po kake pol ure gledala film, ki sta ga sama dala posneti z dvorca. Na ta način jima je bilo mogoče, da sta tudi sama sebe gledala tako, kakor so ju v tistih dneh videli številni radovedneži, ki so oblegali dvorec Candé.

Ko sta Edvard in Simpsonova odšla pozneje na dvorec Wasserleoburg na Korosko, kamor me je gnala časninarska radovednost, sem tudi tam imel priliko videti aparat za proizvodnjo filmov. Ta aparat je bil namenjen v zabavo visokih novoporočencev. Tudi tu sta sama posnemala film o sebi. Kopijo sta nato poslala tudi kentskemu vojvodi in vojvodinji na Angleško, da sta tako lahko točno videla tudi v sliki, ne samo v besedi, kako se v medenih tednih godi izgnanemu angleškemu kralju Edvardu.

„Zaradi filmov - mednarodni spori“

V Hsingkingu, umazanem mandžurskem mestu, ki mu zdaj dajejo novo lice Japonci, sem imel izredno priliko obiskati neko filmsko predstavo v visoki družbi cesarja Pu-ya. Bil je to čisto zabaven film, čeprav številni radovedni gledalci niso v njem mogli najti ničesar zanimivega. Vsaj tako se je zdelo po njihovem navdušenju zanj. Celo zgrajali so se nad njim. Cesar sam je bil tako užaljen nad to predstavo, da je vstal in odšel. Ker me je vseeno zanimalo, zakaj se je cesar toliko zgrajal nad tem filmom, sem se na vse načine prizadeval, da bi me cesar sprejel in da bi ga ob tej priliki vprašal tudi kaj glede tega filma. No, tudi tokrat sem imel srečo. Cesar mi je povedal, da takšne filmske prizore sovraži zato, ker se boji, da bi lepega dne lahko povzročili mednarodne spore.

Rusi sicer imajo tudi precej kino gledališč, vendar vanje zahaja zelo malo navadnih preprostih ljudi. Kadar koli sem govoril s Stalinom, vselej mi je isto povedal o filmu. Vselej pa sem lahko opazil — večkrat sem ga sam videl pri filmski predstavi v Moskvi — da od sile rad zahaja v kino. Nek ameriški film so v Moskvi vrteli kar 24 ur na dan. Ne vem, zakaj je ravno

ta predstava vzbudila toliko zanimanja. Ves dan je bila dvorana čisto razprodana.

Z generalom Francom v kinu

Nekega avgustovega večera leta 1936 sem sedel v kinu v španskem Burgosu. Tam sem videl tudi generala Franca in generala Mola, kako s silnim navdušenjem gledata nek ameriški gangsterski film. Prav dobro sem tedaj tudi mogel slišati zunaj regljanje strojnice, ki so kosile ujetnike in jim za vedno odvzele upanje na morebitno svobodo. Pred davnimi leti prej sem nekoč gledal v Madridu film »Henrik VIII.«, takrat, ko je bil Alfonz še španski kralj. Točno eno leto pozneje sem sedel v istem kinu v bližini Zamore, prvega predsednika Španije. To je bilo le nekaj ur potem, ko so odgnali kralja Alfonza. In ob tej priliki mi je Zamora tudi pripovedoval, kako namerava urediti novo Španijo. Sreča pa mu ni bila mila, kajti gotovo je malo mislil takrat, da bo nad Španijo zadivljala tako strahotna vojna, od katere bodo imeli v prvi vrsti korist tuji.

Tudi umrli belgijski kralj je zelo rad zahajal v kino. To je bila njegova posebna strast. Prav tak je bil v tem oziru tudi danski kralj.

Turčija je danes ena tistih držav, ki najbolj stremijo za čim popolnejšo modernizacijo. To je predvsem zasloga modrega državnika Kemala Atatürka. Carigrad in Ankara v najhitrejšem tempu postajata najmoderneje urejeni mesti, ki se bosta lahko primerjali s katerim koli drugim mestom v Evropi. Ne poznam nobenega drugega prestolniškega mesta nikjer na svetu, ki bi bilo že danes tako snažno in moderno kot je ravno turška Ankara. Tako je v splošnem tudi film postal nadvse priljubljen ne samo pri povprečnih Turkih, pač pa tudi med vodilnimi državniki.

Lansko leto sem bil v nekem šanghajskem kinu. Tam sem imel priliko videti tudi kitajskega generala Čangkajška.

Japonski cesar in cesarica tudi precej rada obiskujeta filmske predstave. Inozemske filme, ki jih predvajajo na Japonskem, razlaga vedno poseben tolmač.

Lebrun, Mussolini, Roosevelt

Na Francoskem sem mogel ugotoviti tole: Predsednik francoske republike Lebrun kaj dostikrat ne utege k filmskim predstavam. Zato pa obišče vsak petek v Elizejski palači, kjer je tudi kino-dvorana, vsaj po eno predstavo, in sicer zvečer. Ta mož ima res vedno od sile malo časa. Bivši zunanji minister Delbos zelo rad občuduje malo igralko Shirley Temple, minister Herriot, večkratni ministrski predsednik, ima pri filmskih predstavah najrajši Charla Chaplina, ki mu Francozi pravijo Charlot.

Slika o vseh teh visokih obiskovalcih filmskih predstav pa ne bi bila popolna, če ne bi omenili tudi italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Ameriške filme Mussolini po večini vse smatra za

»Dunajski slavčiki« (Wiener Sängerknaben), ki so zadnjič nastopili tudi v ljubljanski unionski dvorani ter se je o njihovem koncertu kritika zelo pohvalno izrazila

takšne, ki javnost preveč razburjajo. Le nekaj najbolj nedolžnih filmov sme v Italijo.

Predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt često zabava svoje goste s tem, da jim priredi pred-

stave najpopularnejših filmov. Za predsednika Roosevelta pa pravijo, da nima svojih prav posebnih filmskih ljubljencev. Njegovi ženi pa se menda spet najbolj dopade Shirley Temple.

Vse mesto iz samega gumija

Nč več žarn c po sobah, stene že same svetijo

Ni to morda fantazija, s kakršno bi bil prežet kak roman, ki bi opisoval življenje daljne prihodnosti, pač pa resnica, o kateri se lahko prepriča vsak, kdor ima denarja dovolj, da se popelje v Ameriko in obišče Rosary Field pri Cincinnati. To je nekakšno »mesto za poskušnje«, ki so ga zgradili iz gumija inženirji gradbene akademije v Cincinnati. Vse gradbeno gradivo Rosary Fielda je iz gumijastih proizvodov. Uspeh, ki so ga s tem poskusom dosegli ti ameriški inženirji, je bil nepričakovan. Hiše iz gumija so hiše, v katerih je vsak ropot in hrup nemogoč. Ta novost v gradbenem svetu ima tolikšne prednosti pred stalnimi načini zidanja, da so že tudi v New Yorku zdaj začeli zidati gumijaste hiše. Pravijo, da bodo v bodoče vsaj v Ameriki najbrž precej opustili gradnjo hiš s takšnega gradiva, kakršnega so do sedaj uporabljali. Seveda gre pri tem v prvi vrsti le za manjše stavbe, nikakor pa ne za mogočne nebotičnike z nešteti nadstropji.

Zanje gumijasto gradivo gotovo ne bi bilo tako uporabljivo kot železobetonsko. Gumijaste hiše so za 40 do 50 odstotkov lažje od kamenitih zgradb in jih je mogoče dvakrat prej zgraditi. Izumili so tudi sredstvo, s katerim je mogoče doseči, da gumi ne propuša niti v najmanjši meri zraka, četudi so gumijaste plošče še tako tanke. Gumijaste sobe ogrevajo s toplim zrakom, ki ga spuščajo v nalašč za to pripravljene votline v gumijastih stenah. Prav posebne vrste pa je razsvetljavanje. Nič več ni treba električnih žarnic ali kakšnih drugih svetilk, pač pa stene same izžarevajo neko svetlobo, ki je za zadovoljivo razsvetljavo dovolj močna. Tudi ceste in ulice niso v Rosary Fieldu več tlakovane s kamenitimi kockami ali zalite z asfaltno, pač pa zgrajene iz močnega gumija. Torej tudi po ulicah ni niti najmanjšega hrupa in ropota, ki bi ga povzročala razna prometna vozila.

Cinkovi rudniki v Italiji

Že iz starih rimskih časov so znani rudniki cinka v Monte Valeriano v italijanski Toscani. Tu so stari Rimljani pridno kopali to rudo in jo uporabljali za najraznovrstnejše kovinske izdelke. Pozneje so rudnik precej zanemarili. V najnovejši dobi pa so Italijani, ki ravno nimajo doma toliko rudnin, da bi se z njimi lahko pobahali pred svetom, tudi ne toliko, da bi zadoštovali te rudnine vsem njihovim modernim potrebam, so rudnik čisto obnovili. Šele lansko leto je pokazalo, da njihovo stremenje za rudnim bogastvom na tem mestu ni bilo brez uspeha, pač pa, da bodo v tem rudniku lahko dobili Italijani prav v kratkem toliko cinka, kolikor ga Italija potrebuje. Računajo, da bo rudnik Monte Valeriano dal že prihodnje leto nad 4000 ton cinka. In to bi za Italijo tudi zadostovalo. Rudnik je zdaj odprt na dveh mestih. Prvi rovi so na samem Monte Valeriano, drugi del pa nekoliko vstran pri Sv. Barbari. Zdi se, da tudi v bodoče mnogo več obeta rudnik pri Sv. Barbari, kajti tu se nahajajo velike žile cinkovih kristalov v tako imenovanem limonitu. Na meji med obema rudnikoma so vrtali že do globine 900 m. Vsak dan že zdaj izkopljejo do 350 ton mešane rude. V posebnih pečeh in surovo rudo, ki je najrazličnejše vrste, ločijo med seboj in čistijo. Iz omenjene mešane rude, ki jo skopljejo vsak dan, dobe okoli dve tona čistega cinka. Če pa bodo vse priprave v tem rudniku tako hitro napredovale, bodo Italijani prav v kratkem lahko pridobivali na tem mestu res dosti več kot dvakrat toliko cinka na dan. Eno pa bo kljub obsežnim delom in pripravam v monteva-

lerianskem rudniku vendar ostalo pribito: Čim več bodo na dan izkopali rude, tem preje bodo rudnik morali opustiti, kajti zemeljski zakladi niso brezmejni.

Radio

Drugi programi

Ponedeljek, 21. marca: 12 Uvertura (plošče) — 12.45 oročila — 13 Napovedi — 13.30 Španski zvoki (plošče) — 14 Napovedi — 18 Zdravstvena ura — 18.20 Zdenko Frlbič: Sarka, fantazija (plošče) — 18.40 Kulturna kronika: Slovenska kulturnost (g. dr. Stanko Gogala) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura: Zgodovinski razvoj slovenske dekorativne umetnosti (inž. arh. Rado Kregar) Ljubljana — 19.40 Zanimivosti — 20 Pevski koncert ge. Manje Sibinovič-Mojnik in gđe Režiko Koritnik, pri klavirju dr. A. Svara — 20.50 Plošče — 21.10 Večer slovenske klavirske glasbe starejšega sloga (g. prof. M. Lipovšek) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Plesne plesne glasbe iz kavarne »Emona«.

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek, 21. marca, Beograd-Zagreb: 30 Opera Dunaj: 19.25 Opereta »Cigan baron« — 22.55 Plesna glasba — Budimpešta: 21.15 Ciganski orkester — 24.05 Jazz — 21 Vokalni instrumentalni koncert — 22.10 Orkestralni koncert — Varšava: 22 Simfonični koncert — Sofija: 21 Simfonični konc. — Stuttgart: 20 Haydnove skladbe.

Hribolazec: Tukaj, s tega vrha turisti gotovo večkrat padejo v prepad.
Vodnik: »Ne, navadno zadostuje samo enkrat.«

ROBERT LORD

38

POD ČRNO KRINKO

Ko je Cliff dobil naročilo, naj gre k ravnatelju, je takoj vedel, kaj hoče od njega. Jerry Mendor je zasumil, da je Cliff član Črne legije. Hotel pa je stopiti sam v Legijo in je mislil da bo to mogel doseči s Cliffovo pomočjo. Cliff pa še ni vprašal svojih predstojnikov, če sme ravnatelja Mendorja pripeljati zraven.

»Za danes se bom že kako izvil. Naj pa gospod ravnatelj malo potrpe,« je mrmral Cliff, ko je stopil v pisarno. Jerry Mendor je sprejel Cliffa nad vse ljubezljivo:

»Sedite, prijatelj! Veste kaj novega?«

»Hvala lepa,« je dejal Cliff in se spustil v mehak naslonjač.

»Ne vem, kaj bi vas zanimalo, gospod ravnatelj.«

»Ste kaj razmišljali o najinem zadnjem razgovoru?«

»Veste, gospod ravnatelj, jaz precej počasi mislim. To mi je prirojeno. Tudi moj oče je bil takšen... To je tudi edina dediščina, ki sem jo dobil po očetu.«

»Ali ste zadovoljni z novim nadzornikom Frankom Taylorjem?«

»Ni to važno, če smo mi delavci zadovoljni. Mislim, da je glavno to, če je ravnateljstvo zadovoljno...«

»Vsekakor imaš prav. Taylor je dober delavec... Poleg tega pa se mi zdi, da ima precej močnih prijateljev in zagovornikov...«

»Vsem se dopade ta Frank in ga imajo tudi radi...« je odgovarjal Cliff še vedno nedolžno.

»Slišite, Cliff Fummers, kako dolgo se bova pa še šla slepih miši?«

»Če vam je za to, potem določiva rok do jutri... Zvečer imam nek sestanek s svojimi tovariši in se bomo pomenili tudi nekaj o vas... Vi ste prikipeli človek... Ste tudi precej naprednega mišljenja... Američan ste. Jutri v tem času bi lahko nadaljevala tale razgovor. Zdaj moram pa iti spet na delo.«

»Strinjam se s tem. Torej jutri. Prepričan sem, da se boste na pristojnem mestu že zavzeli zame...«

»Obljubljam, gospod ravnatelj...«

Cliff se je vrnil v tovarno in nadaljeval svoje delo. Ravnatelj Jerry se mu je v resnici dopadel. Nameraval ga je na nocojšnjem sestanku predlagati za novega člana Črne legije. Za vse izmed njih bi bilo to zelo dobro, če bi imeli tako uglednega in vplivnega človeka v svojih vrstah. Cliff je sklenil, da se za svojo stvar zavzame pri Nicku Stumpasu in Jonesu, ki so odločali, kdo sme vedeti za to ali ono tajnost.

Čim je Cliff zastopil ravnateljevo sobo, je ravnatelj zavrtel telefonsko številko in poklical ravnatelja policije.

Polijski ravnatelj v Pine-Lakeu je sedel v svoji sobi in pregledoval za mizo neke policijske listine. Bil je od sile zamišljen. Morton — tako se je pisal — je bil zelo zaskrbljen. Na noben način ni mogel poiskati prave sledi. Toda, kot dober policist je s svojim občutljivim nosom uganil več, kakor pa bi bil mogel zvedeti iz raznih zapiskov. Tudi to je zavohal, da se je v njegovem mestu pojavila neka tajna organizacija. Nekateri uglednejši ljudje so dobivali grozilna pisma, da jih bo doletela kazen, če te ali one stvari takoj ne izvrše... In če res niso ustregli tej tajni želji, kazen ni bila daleč. Neznanci so jim zažgali hišo in razdejali vse, kar koli jim je prišlo pod roko. Tu ni šlo za to, da bi se lahko kak bogataš odkupil z denarjem. To torej ni mogla biti kakšna tolpa navadnih tolovajev in roparjev. Vse se je tako zdelo, da gre za nekega tretjega, ki ga je treba zavarovati in obvarovati... Nič več ni bilo dvoma, da je v Pine-Lakeu organiziran in spet oživilen Ku-Klux-Klan!

Državni tožilec je trdo pritiskal na policijskega ravnatelja, naj že vendar polovi kolovodje te tajne organizacije in jih postavi pred sodišče, Morton pa tej svoji nalogi ni bil kos in ni mogel nikakor priti niti do najmanjše sledi.

Edini up mu je bil tovarniški ravnatelj Jerry Mendor, ki se je za svoje osebno razvedrilo rad malo pobavil z vohunstvom. Že je kazalo, da je Jerry prišel na pravo sled... Že nekaj dni je pripovedoval Jerry policijskemu ravnatelju, kako da je nekaj zavohal in da naj še nekoliko potrpi, pa mu bodo vsi padli naravnost v pest.

Telefonski zvonec je zapel. Policijski ravnatelj Morton se je napravil še bolj strogega in dvignil slušalko k ušesom. Čim pa je zaslišal prve besede v telefonu, je takoj postal bolj veder...

»Halo, gospod ravnatelj...« se je oglasil Jerry Mendor, »jutri je odločilen dan. Posrečilo se mi je končno le pregovoriti nekega svojega tovariša, da me seznani z neko tajno družbo. Mislim, da sva na pravi poti. Ti ljudje imajo gotovo pri vseh teh zločinih svoje prste vmes.«

»Ali naj zapremo tega človeka?«

»Zakaj? Ste znoreli, gospod ravnatelj! On je moj vodnik... Vse mi bo razkazal in povedal... Če njega zaprete, je spet vse propadlo... Moram se pretvarjati, kakor da mi je ta lopov zelo prikupen dečko in da mu vse zaupam... Obljubil mi je, da me bo jutri nekam vzel s seboj...«

»Na vsak način mi morate sporočiti, kam boste šli...«

»Tega ne bom storil, ker vas dobro poznam. Vi bi jo s svojimi policisti ucvrli naravnost tja... To ne bi bilo dobro. Moramo jih najprej spoznati, potem jih bomo pa že lahko drugega za drugim potisnili v luknjo...«

»V redu, Jerry. Želim vam mnogo uspeha. No, pa vsaj to povejte, kako je ime temu vašemu vodniku...«

»Le potrpite malo, Morton! Vse ob svojem času... Pojutrišnjem vam bom sporočil vse natančno... To bo dober plen, boste videli...«

»Dobro je, toda varujte svojo glavo!...«

Telefonski razgovor je bil končan. Zanka okoli Črne legije se je vedno bolj zadržila...

Ta večer je bil Cliff na konferenci v podzemskem prostoru Jonesove drogerije. Ko se je vračal domov, se mu je kar smejalo. »Dobili bomo novega tovariša... Sam gospod ravnatelj bo stopil v naše krasno družtvece...« je zadovoljno govoril sam s seboj.

Ko je bil drugi dan v tovarni spet opoldanski odmor, je Cliff odšel k ravnatelju Jerry Mendorju. Navadno je ravnatelj vsako opoldne sprejel po več delavcev, ki so imeli različne želje ali pa so se prišli nato čem pritoževati. Cliff je čakal v predsobi, da pride na vrsto, nato pa mirno stopi v ravnateljevo sobo.